De kelk van de familie TYPOETS – van der NOOT

In de kerk van Kiezegem is er een zilveren kelk die twee wapenschilden draagt. Deze werd aan de kerk geschonken door Jan Typoets en zijn vrouw Catharina Van der Noot (XVIIe eeuw). De kelk heeft volgende inscriptie :

D JOANNES TYPOETS ET D^{A} CATHARINA VANDER NOOT CONIVGES TEMPLO S PETRI IN KIESECOM D D

Paul Kempeneers: ".. Eerst de afkortingen. D = Dominus. DA = Domina. S = Sancti (genitief). D.D. = Dono Dederunt. (In het enkelvoud zou het zijn: Dono Dedit.) Vertaling: Heer Jan Typoets en vrouwe Catharina Vander Noot echtgenoten hebben aan de kerk van Sint-Pieter in Kiezekom als gift geschonken" (namelijk: deze kelk)…"

Typoets – de drie ganzen

van der Noot – de vijf schelpen

De herkomst van de familie Typoets is hoogstwaarschijnlijk Diest .. uit enkele bronnen vinden we deze namen terug in Diest en Leuven…dit wordt verder uitgezocht.

- 'Het oude Diest', D. Dubois, pastoor-deken van Diest, 1934.

Hier wordt vermeld dat de familie van der Noot een van de belangrijkste families was van de stad. Zo was, in 1580, Jacob van der Noot drossaard van Diest. Dit is een plaatsvervanger van de heer van een gebied als voorzitter van de schepenbank.

- http://thuisinbrabant.delving.org/pdf/thuisinbrabant/brabants-heem/brabants_heem_1975_XXVII_1_30_30.pdf

TYPOTIUS

In dit tijdschrift (jg. 26, 1974, p. 58) publiceerde A. van Gool een korte bijdrage ,,In het Hof van Brabant te Praag''. Daarin is sprake van een Typotius uit Diest, de hof-historicus van keizer Rudolf II, die samen met de hofschilder Barth. Sprangers in dezelfde straat woonde, waarin het Hof van Brabant gevestigd was. Over deze Typotius volgen hier enige nadere gegevens.

Typotius is de gelatiniseerde naam van Jacob Typoets, die waarschijnlijk in 1540 in Diest is geboren, immers zijn ouders zijn uit die stad afkomstig. Hij was de zoon van Michiel Typoets, advocaat, en van Elisabeth van der Eijcken (of van Eycke), dochter van Mathijs. Zijn grootouders waren Godfried Typoets, schepen van Diest, en Laurentia van Langenrode.

Het wapen van Typoets is van keel met drie zwanen in zilver. Het wapen is te zien op een van de koperen kolommen, die het koor van de St. Sulpitius-kerk te Diest omgeven en op een grafzerk te Leuven.

In de ,,Dictionnaire des Ecrivains'' van Eug. de Seyn (uitgave 1931) is een korte biografie van Jacob Typoets opgenomen:

,,Student aan de universiteit te Leuven, daarna aan andere universiteiten, vooral in Italië, vestigde zich te Würzburg. Vervolgens in dienst van koning Jan III van Zweden. Deze liet hem later, wegens onenigheid inzake godsdienstige vraagstukken, gevangen nemen. In 1594 werd Jacob door toedoen van zijn broer Mathias, die lijfarts van koning Frederik II van Denemarken was, vrijgelaten. Hij trad toen als hof-historicus in dienst bij Keizer Rudolf II en overleed te Praag in 1601.''

Paquot beoordeelde Typoets' kennis van de retorica, de dichtkunst, de geschiedenis en de moraalfilosofie als ,,juist voldoende''. Typoets schreef o.m. een aantal werken over staatsrechtelijke onderwerpen, b.v. ,,De Monarchia''. Bovenstaande bijzonderheden heb ik voor het grootste deel ontleend aan een genealogisch en heraldisch handschrift, dat in 1680 werd opgesteld door Godfried van Zurpele (1650-1707), advocaat en pensionaris van de stad Diest, waarvan een copie in het archief van de familie Cools te Brussel berust.

Van Zurpele verklaart: ,,Naer alle gedaene devoiren, heb ick evenwel niet connen bevinden oft daer eenighe descendenten syn voortsgecomen en iemanden van de vier sonen van Michael Typoets''.

Men bedenke daarbij, dat Jacob en zijn drie broers Mathias, Joachim en Godfried allen zijn geëmigreerd in verband met de godsdienstoorlogen en men daardoor waarschijnlijk de afstammelingen niet kent.

H. van den Hove d'Ertsenrijck

- http://balat.kikirpa.be/ : Kerk Sint-Sulpitius en Dionysius, Diest. Weergave van één van die koperen kolommen die hier het koor omgeven.

Jan van Zurpele x Anna Typoets

Schepen en rentmeester deser stadt

1672

Govaert van Zurpele x Catherina Cools

Borgemester

- “Algemeene Levensbeschryving van mannen en vrouwen van België”, J-F Olbrechts, 1860

February 1573, uit eene adele familie (1), stierf te Antwerpen; den 17 Mei 1636. Deze jesuiet bevond zich te Rome in 1623, ten tyde des overlydens van Gregorius XV, en was een dergenen, die den paus op zyn doodsbed bystonden. Men heeft van hem het tweede boekdeel der : *Oeffeninghe der volmaecktheydt en de religieuse deughden door den Eerw. vader Alphonsus Rodrigues priester der Soc. Jesu*, Antwerpen, 1627, 1657, in-8°, 1683. in-8°. Dit werk was Jakob Boonen, aertsbisschop van Mechelen, den 28 November 1626 opgedragen. Ook *sermoonen* over de feestdagen der H. Maegd en der HH. van de Societeit Jesu, doch de dood rukte hem uit dezen wereld vooraleer hy de laetste hand aen deze werken gelegd had.

TYPOETS (Jakob), in het latyn *Typotius*, geboortig van Diest, (2) *alias* van Brugge, uit eene adele en onderscheidene familie gesproten, was de laetste zoon van Michiel, een ervaren regtsgeleerde. De jonge Typoets, na zyne lagere studiën voltrokken te hebben, kwam by de wysbegeerte en de schoone letteren te Loven studeren, onder het beleid van Kornelis Valerius, leeraer der latynsche tael, die voor hem eene byzondere genegenheid opvatte. Loven verlaten hebbende bezocht hy verschillige Hooge-Scholen, en hield zich voornamelyk in die van Italië op, waer hy zoo men beweert, de regten onderwees. Later vertrok hy naer Duitschland en vestigde zich te Wirtzburg, waerheen de bisschop Julius Ector van Mespelbrunn, al de geleerden uitlokte voor zyne nieuwe Hooge-School. Maer Jan III, koning van Zweden, riep hem uit deze stad om hem aen zyn Hof te hechten, benoemde hem tot zynen raedsheer en overlaedde hem met eer en goederen. Deze gunsten trokken hem den nyd van eenige grooten op den nek, welke op het punt waren van hem ten onderen te brengen, daer zy hem betigtten met verschillige misdaden aen dewelke hy onpligtig was. De koning, al te ligtgeloovig deed hem aenhouden, om in zyne schriften eenige daedzaken aengehaeld te hebben, weinig gunstig aen verschillige onderscheidene persoonen van het koningryk en in het byzonder ten laste van den vermaerden Pontus de la Garpie, die Typoets gedurende zyn afgezantschap te Rome gevolgd had. Frederik II, koning van Denemarken, op het verzoek van Matthias Typoets, broeder van Jakob, stelde alle middelen in het werk by den koning van Zweden, maer deze vergenoegde zich slechts met te beletten dat zyn gevangene reeds ter dood veroordeeld, niet onder de kwaedwilligheid zyner vyanden bezweek, en Typoets verkreeg slechts zyne vryheid in 1594 en vertrok naer Duitschland, waer hy historieschryver van Rudolf II, keizer van Oostenryk, benoemd werd; doch genoot hy niet lang deze gunst, want hy stierf te Praeg, op het einde van 1601. Men heeft van hem : *Historia Gothorum*. — *Historiæ rerum in succia gestarum*. — *Oratio funebris in memoriam Joannis III, Sueciæ regis, Upsaliæ habita anno* 1592, hetzelve jaer gedrukt, en meer andere latynsche werken.

TYSSENS (Pieter), historie- en portretschilder, geboren te Antwerpen, in 1625, was leerling van Antoon Van Dyck, bestuerder der Akademie zyner geboortestad in 1661 alwaer hy in 1682 overleed. Men vindt van hem in de S. Jozefkerk te Antwerpen : *Eene Hemelvaert*, in het museum onder n° 144, een *Engel S. Franciscus van Assisen aen O. L. H. en de H. Maegd voorstellende*, en een ander onder n° 146 zynde een *Portret*. In de groote kerk van S. Nikolaes, een altaerstuk, zynde de *Afdoening van het Kruis*. Hy was beroemd door zyn schoon en krachtdadig koloriet en zyne juiste teekening.

TYSSENS (Augustyn), landschapschilder, geboren te Antwerpen, in 1662 en aldaer in 1722 overleden, was zoon en leerling van Pieter. Hy schilderde in den smaek van van Berchem, wiens styl hy gelukkig navolgde. Zyne landschappen met puinen, verrykt met figuren en vee, waren zeer gezocht. In 1691 was hy bestuerder der Akademie zyner geboortestad. Zyne tafereelen pryken in de voornaemste Museums en kabinetten van Europa.

TYSSENS (Nikolaes), broeder van den voornoemde, bloem-, dier- en gevechtschilder, geboren te Antwerpen, in 1660, en te Londen in 1719 overleden, was leerling van zynen vader, bezocht Italië en Duitschland en na eenigen tyd te Breda en te Rotterdam verbleven te hebben, ging hy zich in Engeland vestigen. Zyne vogeltjens zyn fraei van kleur. Zyne opstel en teekeningen hebben hem beroemd gemaekt.

(1) *Paquot zegt dat hy van de hertogen van Braband afstamde.*

(2) *Men treft hem nergens in de* Biographie des hommes remarquables de la Flandre Occidentale, *noch in de* Notice Biographique des hommes illustres de la ville de Bruges, enz., *aen, hetgeen ons doet besluiten dat hy eerder te* Diest *zal geboren zyn, zoals* Valerius Andreas, *zegt.*

TYPOETS, FRANCHOIS, joncker.
{uit het Geslacht van den Steene, fs Godefridus en Catharina Vander Borcht,
d. 23/11/1613 te Sint-Pieter Leuven, x Anna Catharina Castello d'Elsbroeck <4/11/1643,
+ 15/10/1657, b. 18/10/1657 te Sint-Pieter Leuven (bronnen: klapper PR en Divaeus)}

gildedeken

1638 van 21 augustus 1638 tot 31 augustus 1639, (SAL,56,f°30v°)
1640 van 4 juli 1640 tot 28 september 1641, (SAL,56,f°32v°)

raadslid uit de Geslachten

1637 van 27 juni 1637 tot 21 augustus 1638, momboir van 't groot gasthuys, momboir van het klooster van de 'Annunciaeten', (SAL,56,f°29r°)
1639 van 31 augustus 1639 tot 4 juli 1640, momboir van het klooster van de 'Annunciaeten', (SAL,56,f°31r°)
1641 van 28 september 1641 tot 6 juli 1643, momboir van 't groot gasthuys, (SAL,56,f°33r°)

TYPOETS, GOVAERT, meester.
{te vereenzelvigen met Godefridus, °<1584, x Catharina Vanderborcht <2/12/1604,
b. 19/02/1642 te Sint-Jakob Leuven (bron: klapper PR)}

gildedeken

1607 van 25 juni 1607 tot 25 juni 1608, (SAL,55,a°1607v°)

TYPOETS, PHILIPS, joncker.
{uit het Geslacht van den Steene, fs Godefridus en Catharina Vander Borcht,
d. 31/12/1615 te Sint-Jakob Leuven, + 16/01/1653, b. 19/01/1653 te Sint-Jakob Leuven
(bronnen: klapper PR en Divaeus)}

schepen

1650 van 14 oktober 1650 tot 25 juni 1651, (SAL,56,f°39r°)

raadslid uit de Geslachten

1644 van 19 augustus 1644 tot 25 juni 1646, casseymeester, momboir van het klooster van de 'Annunciaeten', (SAL,56,f°35r°)
1648 van 25 september 1648 tot 3 juli 1649, kerckmeester, (SAL,56,f°37r°)
1651 van 25 juni 1651 tot 25 juni 1653, keurmeester, (SAL,56,f°40r°)